

NAGYKÖRÖS ÉS VIDÉKE

Politikai, közgazdasági és társadalmi lap. A „Nagykőrösi Gazdasági Egyesület” hivatalos lapja.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagykőrös, IV. ker., Kossuth Lajos-tér 35.

Megjelenik hetenként háromszor:
Kedden, csütörtökön és vasárnap
reggel.

Főszerkesztő:

Magyar Kázmér.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
D. Tóth Ferenc.

Előfizetési árak:

HELYBEN:
Egész évre 10 K, 1/2 évre 5 K, 1/4 évre 2-50 K
VIDEKEN:
Egész évre 12 K, 1/2 évre 6 K, 1/4 évre 3 K.
Egyes szám ára vasárnap 10, hétköznap 4 fill.
Nyíltér soronkint 60 fillér.

Tisza beszéde.

Mint ahogyan éjféliharu felhős fürgetegbe olykor bevilágít egy-egy hírtelen előtörő sugárkévéje a napnak, akként derítette föl Tisza István gróf miniszterelnök újévi beszéde azt a terhes, sötét borulatot, melyet a világháború hozott ránk és homályosította meg a jövőbe való kilátásainkat. Ennek az erőből duzzadó, magasan szárnyaló beszédnek minden mondata bizonyítása és ünneplése a nagyra hivatott magyar nemzeti energiának, a dualisztikus és paritásos monarchia megingathatatlanosságának és a közép-európai szövetség kulturális és gazdasági missziójának, melyeknek útjába haszonlesés, kapzsiság, telhetetlenség és hisztikus vehetnek ugyan még gáncsot, de amelyeknek végleges és az egész emberiség javára irányuló diadalát semmi emberi ármánykodás meg nem akadályozhatja.

A messiási előrelátó államférfi emelkedett nézőpontjai jutnak itt kifejezésre a multra vonatkozó tanulságok lezárásában éppen úgy, mint a jövő feladatainak gondos meghatározásaiban. Hogy egy év alatt a brutálisan ránk erőszakolt háború akkorát fordulhatott javunkra, hogy a magyar nemzetnek ebből a fordulatból olyan dicősségek része juthatott: ezt elsősorban annak a szívós őszertartásnak köszönhetjük, mely Szent István koronájának varázsával minden akadályon diadalmaskodó egységge tömörítette Magyarországot összes állampolgárait párt, faji, felekezeti és nemzetiségi különbség nélkül. Ez a tanulság azonban utmutató egyúttal a jövőre is: ha megértjük egymást és a bennünk rejlő hatalmas erőket hazafias céljainkra összpontosítjuk, győzedelmeskedni fogunk még a poklok ellenállásán is.

Ez a háború igazolta, hogy miért kerestük az egyetértést a hazánkban élő különféle fajokkal s hogy jogos nemzetiségi érzékenységük honorálása hogyan egybe képes bennünket országtani a közös hazafias célok szolgálatában. Igazolta, hogy nem hiába kerestük az egyetértést horvát testvéreinkkel sem, akik imhol belátták, hogy a dédelgetett szerbek veszedelmébe magukra hagyatva épüget bepusztulnának, mint ahogyan mi egymagunkban szintén nem tudnánk megbirkózni a ránk leselkedő ellenségekkel. Mind a

két irányban kölcsönösen folytatnunk kell a megértés politikáját, ami olvellenlenni magával hozza, hogy a feljűk nyújtott jobba a testvér horvát nemzet s a határainkon belül élő nemzetiségek is csak annál melegebben fognak belescapni.

Ugyancsak igazolt bennünket ez a háború Ausztriának egyes még mindig centralizálásra hajló áramlataival szemben is. Amiben 300 esztendő óta hiába laborálunk, hogy a magyar nemzet nagy ereje miként illeszthető be a monarchikus célok szolgálatába, arra megtanította a tévelygőket ez a háború: a magyar önállóság, a dualizmus és paritás szabad érvényesülése, a monarchiának feltétlenül biztosítja a magyar nemzet teljes odaadását, amely hogy kicsoda fölbecsülhetetlen értéket és kézzelfogható eredményeket jelent, ezt ennek az évnek történetéből megtanulhatja mindenki. Az osztrák császárság eszméjéhez való ragaszkodást és Ausztria erősödését mi természetesen tartjuk, hisz ez nekünk is érdekünk, de csak amíg nem irányul ellentünk. Reméljük, hogy a megbukott ausztráliczió eszméjét a háború végleg eltemette s hogy a monarchia jövője érdekében a dualizmus és a paritás ezentul szabadon fog érvényesülni.

A közép-európai szövetség méltatásában is mesternek bizonyult Tisza István gróf. Defenzív jellegének kidomborítása és az egész emberiségre kiható kulturális és gazdasági céljainak megvilágítása által igazolta multbeli sikereit s meggyőzött bennünket arról, hogy ez a szövetség a maga nagy történelmi hivatását be fogja tölteni a jövőben is s becsületes emberi céllal mind több és több hivatást biztosít majd a számára. Átéreztük és megbecsültük azt az erős hazafias szellemet, mely Tisza István gróf beszédéből kisugárzik. Örömmel vesszük tudomásul, hogy a hazafias célok körül való egységes csoportosulás érdekében kerülni óhajtott továbbra is minden elválasztó tendenciát s hogy a különböző pártok eddigi hazafias együttműködésének biztosítására ezentul is mindent megtesz, ami csak az ország jól felfogott érdekében meglehető. Ez a szellem meg fog minket óvni attól, hogy eddigi sikereink elbizakodottá tegyenek s megacéloz abban, hogy a jövőben ránk váró s talán az eddigiéknél is nagyobb

feladatok teljes felkészültségben várják a magyar nemzetet.

Viszonyunk Ausztriához.

Tisza újévi beszédének egyik legfontosabb, sokféle visszhangot keltő része az, amely Ausztriához való viszonyunkkal foglalkozik; érdemes és szükséges tehát ezeket a nevezetes kijelentéseket jól megérteni.

Az a közjogi kapcsolat, amely Magyarországot az osztrák császársághoz fűzi, a háború hatása alatt nem változott meg. Ennek a viszonynak törvényes szabályozója, a hatvanhetes mű, jogi tekintetben érintetlen maradt s Tisza a jövőben sem kívánja megbolygatni ezt a szervezetet, amely a legnagyobb próbát éppen most állotta ki diadalmasan. Éppen azt hangsúlyozta Tisza, hogy reánk és az osztrákokra nézve a közös jövőnek és közös jólétnek egyetlen biztos alapja a paritásos dualizmus, vagyis az a viszony, amely az osztrák császárságot és a független magyar királyságot a legteljesebb egyenjogúság mellett foglalja össze a közös védelem érdekében, egy osztrák-magyar monarchia nevű dunai nagyhatalmassággá. Szó sincs tehát arról, hogy háborus érdekeink fejében új jogokat követelnünk s a közjogi viszony kereteit kiszélesíteni akarunk. A mi politikánk vezetői gondolata minden időben az volt, de kivált Deák Ferenc óta az, hogy szövósan, minden erőnkkel ragaszkodunk a joghoz és az igazsághoz, abból balsorsban sem alkuszunk el semmit, viszont ahhoz kedvező helyzetben sem akarunk ráadást kicsikarni.

Mi változott meg tehát a háború folytán Ausztriához való viszonyunkat illetőleg? Azt mondja Tisza: a háború remélhetőleg végelesen elsőörte az utból mindazt, ami az igazi megértésnek, az igazi lelki egységnek, a közös célokért való igazi együttműködésnek mindig útjában állott. Ez az utban álló valami pedig a magyar nemzetet elnyomni, beolvasztani akaró öszszbirodalmi törekvés volt. Ez állott eddig az osztrákok között és mi közöttünk: ez zavarta Ausztria népei iránt való érzelmeinket és ütközött össze azzal a mélységes meggyőződéssel, amelyet Szent István óta minden valamire való politikuskunk s a nemzet zöme vallott, hogy tudniillik a magyar nemzeti lét egy erős dunamenti nagyhatalom létezéséhez s a nyugathoz való kapcsolódáshoz fűződik. Régebben annál jobb osztrák hazafi volt valaki, minél hevesebben igazgatót az önálló magyar nemzeti állam ellen s minél inkább igyekezett minket gyengíteni. Ebben a te-

kintetben történt, Tisza megállapítása szerint, fordulatszerű változás.

A jog ugyanaz maradt, az érzelmek azonban mások, barátságosabbak és melegberek lettek, ennél fogva bensőbbé vált Ausztriához való nem irrott, hanem élő viszonyunk is. Ennek a háborúnak az idején már nem kellett osztrák beolvastó törekvésekkel küzdenünk, azért tudtunk olyan lelkesen csatlakozni az osztrák birodalomhoz, mint a multban még soha. De odaát is belátták, hogy mit jelent a monarchiára nézve egy erős nemzeti magyar állam s erre alapítja Tisza azt a reménységét, hogy ezután a Lajtán túl azt fogják okos és jó hazafinak tartani, aki a magyar nemzeti állam erejét nem csökkenti, hanem a lehetőség fokozni iparkodik.

Ezek után helyesen értelmezhetjük Tiszának azt a kijelentését is, hogy a béke helyreállítással nekünk „egy sulyában, hatalmában, a közbecsülésben, politikai tekintélyben megnagyobbodott magyar nemzetet kell a sulyban, tekintélyben és hatalomban megnagyobbodott monarchiában a maga szerepének betöltésére képesíteni.” Világos, hogy nagyobb szerepünk és hivatásunk betöltésére a magunk és a monarchia érdekében készülünk, de Ausztriának sem rovására és a becstelen, igazi paritás minden legkisebb sérelme nélkül.

Az „Országos Gyermekevédő Liga” felhívására a

haúban elesettek árvi javára a róm. kath. iskola növendékei 92 kor. 42 fillért gyűjtöttek, melynek nyugtázását az alábbiakban adjuk:

III.

Adakozó neve:	Kor. fill.
Szabó Gyuláné	·20
Freitag Ferenc	·10
Hlavali Rozália	1—
Biró Juliska	·20
Danka Mariska	·30
Danka Istvánné	·20
N. N.	·20
Erdélyi T.	·20
Grósz Sanyika	·20
N. N.	·10
N. N.	·20
Nagy Mariska	·10
Nagy Károlyné	·30
Nagy Károly	1—
Pozsár Teréz	·20
N. N.	·10
N. N.	·30
Kovácsné	·20
Ujvári Anna	·20
N. N.	·10
Horváth Lidia	·20
Szabó Eszti	·40
Molnár Lajos	·10
N. N.	·40
Szenes Alojzia	·20
Czerkó József	·40
N. N.	·20
N. N.	·20
Lukács Dezsőné	·40
Fakan József	1—
Papp Péter	·20
Absolon Laci	·20
Fakan Dénes	·10
Nagy Károly	·20
Urbán János	·40
Szurmai Mária	·20

Huszárné	·20
Makai Jánosné	·20
Molnár Sándor	·10
Györfiné	·10
Kalmár Erzsébet	·20

Összesen: 92 kor. 42 fillér.

Ugy a növendékek, mint az áldozatkész közönség is megértette a felhívás eme szavait: „Nem szabad megengednünk, hogy árvaink gondozó nélkül maradjanak s hogy lelkük, szívük, jövőjük elhanyagoltassék, mert az apák vére az égre kiált és számon kéri tőlünk a gyermekek veszendőbe ment életét.”

Nagykörös, 1915. évi december hó 9-én.

Hazafia! üdvözlettel:
Takács Mihály,
apátplébános.

A NAGYKÖRÖSI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLEMÉNYEI.

— Értessítjük Gazdaközönségünket, hogy tavaszi szuperfoszfát szükségletét f. hó 14-ig előjegyeztesse az egyesület titkári hivatalában, ezen határidő után szuperfoszfát egyáltalán nem lesz beszerezhető.

HIREK.

Hír a „Hangyából”.

Ezton értesítetnek a tagok, hogy mintegy 600 zsák csöves kukorica a mai napon már megérkezett.

Egy waggon elsőrendű koksza a tegnapi napon megérkezett.

A tagok száma ez njesztendőben az 1100-at meghaladta.

Elsőrendű petróleum — az eddigi 64 fillér ár helyett, — a miniszterileg megállapított 48 fillér árban került forgalomba.

A mindinkább fokozódó, nagyobb forgalomra való tekintettel lapunk fel. szerkesztője, mint a „Hangya” könyvelője táviratban fordult a „Hangya” központhoz nagyobb tömegű áruk megrendelése tekintetében, hogy sürgősen küldje meg a következőket: táviratban megrendelt 1 waggon különböző cukrot, 50 mázsa só, 20 mázsa elsőrendű rizst, 20 hordó petróleumot, 10 mázsa marhasót, 100 mázsa korpát, 60 zsák különböző lisztet, 5 láda citromot és nagyobb mennyiségű kávé.

— Lapunk mult számában jeleztük már, hogy behívják a fölmentettek egy részét. Mint most ujólag is értesülünk, 1916. január 31-ig be kell vonulni mindazoknak, akik 19—30 évesek s felet vannak mentve.

— Hadnagyil szervezés. Csak nemrégiben adtunk hírt Kollársz Kálmán kántor tanító, Kollársz Lajos gőzmalom tulajdonos daliás természetű, hőselkü fiának ismételt kitüntetéséről, aki az olasz hadszíntéren küzdve a haza védelméért halálmegevető bátorságának, körültekintő leleményességének olyan tanujeleit adta, melyek

feljebbvalói dicséretét és elismerését a legteljesebb mértékben kiérdemelte. Mint a hivatalos lap keddi számában olvassuk, most hadnaggyá nevezetett ki Kollársz Kálmán az I. sz. honvéd gyalogezred tartalékban. A fiatal hőst igazi örömmel üdvözöljük jól megszolgált előléptetése alkalmából s szívből kívánjuk, hogy babéraihoz babérokat fűzve, dicsőség koszoruzta homlokkal, egészséggel térjen vissza szülei hön szerető hajlékába.

— A nagykörosi református egyház népmozgalmi adatai az 1915-ik esztendőben.

Született: 214 fiu, 198 leány,
összesen 412.

Meghalt: 261 fi, 223 nő,
összesen 484.

Fogyás tehát: 47 fi, 25 nő,
összesen 72.

Házasságra lépett: 25 pár.
A tavalyinál kevesebb 99-el.

Hozzánk tért: 2 fi, 3 nő, összesen 5.
Kitérés nem történt.

Ezton való szaporodás tehát 5.
Uroacsorával élt az 1915-ik évben
1148 fi, 222 nő, összesen 2370.

Konfirmáltatott: 118 fiu, 119 leány, összesen 237. A fogyás számából levonva az áttérés folytán nyert szaporodást, a tényleges fogyás 67, melyet szintén levonva gyülekezetünk 1914. dec. 31-ki népességéből, gyülekezetünk anyakönyvi lélekszáma jelenleg 19024.

— Nyilvános elszámolás a nagykörosi felkes honleányok alkalmi egyesülete által rendezett Szilveszter esti műsoros estélyről. Bevételek: 94 drb oldalszék a 2 K 188 K, 24 drb pötszék a 2 K 48 K, 9 K drb támlászék a 1 K 50 f. 145 K 50 f., 98 drb karzati ülő a 1 K 98 K, álló jegyekből befolyt 97 K 40 f., felülfizetésekből befolyt 131 K 60 f. Összes bevétel 708 K 50 f. Szóval hétszáznyolc korona 50 fillér. 708 K 50 f. — 302 51 f.: 405 K 99 f. A jótékonycélra fordítandó tiszta bevétel szóval négyszázöt korona 99 fillér. Nagyköros, 1916. január 2. Fehér Dezső gyógyszerész. — Kiadások: 6 szindarab 3 kor. 60 f., 3 monológ postaköltséggel 1 kor. 25 f., maszkirozáshoz szükséges dolgok 9 kor. 10 f., rendőri engedély 2 kor., kellékes 28 kor., görögöttz 5 kor. 40 f., madárutánzó 36 f., diszletmester a 3 próba és az előadás alatt 13 kor., cigány 64 kor., tűzörség 4 kor., rendőrség 4 kor., villanykezelő 4 kor., Székely Albert számlája (falragasz, szinlap és jegyek) 47 kor. 80 f., színházterem bére 100 kor., próbák alatt világítás 6 kor., székek leerősítése 5 kor., Sáfrány Eszti ke fészlési díja 5 kor. Összes kiadás 302 kor. 51 f. Szóval háromszázkettő korona 51 f. — Felülfizettek: Bakó József 22 K, özv. Huszár Péterné és Rády Albertné (Kiskunfélegyháza) 10—10 K, ifj. D. Tóth László 5 K, dr. Lósznai Miksa 5 K 40 f., J. Nagy József, B. Tóth Ferenc és F. Szabó Jenő 4—4 K, Szabó Ambrusné és Sáfrány Nővérek 3—3 K, Mezey Gyuláné, Tanfenecker Irénke, Józsa István, Szabó Trézika, Tittel Károly, S. Varga Eszti, Glücksmann Mártonné, Hegedűs Dezső, D. Tóth Jánosné, Gerő Sándor, Lang Albert, dr. Kovács Kálmán, Ricsey György, Weisz Jenő, Grossz Sándorné és Csákok Ferenc 2—2 K, N. N. 1 K 50 f., D. Tóth Istvánné, özv. Siroky Lászlóné, Harmath János, N. N., Zombori

Esztike, Gegő Teca, Szépe Györgyné, Szépe Juliska, Kiss Jánosné, Vigl Ferencné, Tóth Albertné, Schiffer Szeréne, Sántha Ferenc, Horváth József, Szőke Ferenc, Szőke Boriska és Margitka, Kapás László (Cegléd), Klein Regina és Mészáros Juliska 1—1 K, N. N. 1 K 40 f., Fehér József 80 f., Khirer Mariska, Tóth Lászlóné és N. N. 50—50 f., Czako Ilonka, N. N., Bende Pál, ifj. Gulácsi József és Fodor István 40—40 f., Horváth Ilonka, Horváth Jucika és D. Tóth György 30—30 f., Kopa Elek 10 f., Körös József 2 K. Összesen 131 K 60 f.

— **Értesítés.** A reform. lelkészi iroda az 1916-ik évben Bakó József lelkész paróchiáján lesz, hol a születési, esketési és halálozási esetiek bejelentendők s ahol az anyakönyvi ügyek is elintéztetnek. A harcban levő katonák imakönyvére való adakozás is ezentul ezen a paróchián eszközölhetők.

— **A „Huszár György főgimn. emlékalapítvány”-ra adakoztak:** Garaguly Géza I. o. t. gyűjtőívén: Fodor Arminné 2, Garaguly Géza I, Körösi F. Péter 5, Benedek Pál 2, Schmiedt Károly I, Singer Mór 5, Beyer Zsigmond I, Fenyves Istvánné 2, Horváth Lajos 5, Révész Lajosné 2, Révész Józsefné I, Fleischman Albert I, Grosz Sándor 4, Band Bertalané 1, Takács János 1, Tóth Dániel I. Schwarz Pálné 1 koronát. N. N. 40. Dabizs László 40 fillért. Huszár Pál 2, Szabó Gyula 5, Weisz Mihály 2, Lang Sámuel 1 koronát. I. Tóth Lajos I. o. t. ívén: Garzó Janka 40 fillért. Molnár Dániel I, Csurgay Iluska I, Csete János 5, Papp József 2, Kerekes Bené 2, Czirjákne 1, Farkas Ilus I, Csete Mariska I, Kiss Esztike 2, Labancz Mihály I, Losonczy Margit 2, Bekó Lászlóné 1, Tóth Albertné 1, Illés Lászlóné 1, Ujvári Antalné 1 koronát. Kecskés Mária 40, Kecskés László 20, Duzs Ambrus 40, N. N. 30 fillert. V. Faragó Dénesné 1 korona. Kulcsár Ferenc 40 fill. I. Tóth Sándor 3, Khirer Ferencné 1, Beretvá Jánosné 10, Beretvá János 10, Szecsey Lajos 3 koronát. Bekó D. 60, Bódis László 60 fillért. Danóczy György I. o. t. ívén: öz. dr. Szabó Mihályné 5, F. Szabó Jenő 5, Danóczy Antal 5, Danóczy Antalné 3, Danóczy György 2 koronát. Varga Ilona 40 fillért. Összesen 2040 kor. — Nemcsik Pál I. o. t. ívén: Nemcsik Pál 2, M. Kovács Károlyné 1, Fehér Dezső 1, öz. Torma Sámuelné 2 koronát. Összesen 6 kor. — F. Szabó Béla V. o. t. ívén: Rüdler Gábor 5, Gál Dezső 10, Tóth Erzi 2, Czira György 1, Nemcsik Gyula 5, Neugebauer Róbert 1 koronát. Faragó Bálint 40 fillért. Dékány Gyula 1, Halász Gyula 1, Fülöp Sándor 1, Kovács Kálmán 1, Tuba Ágnes 5, Losonczyiné 1, dr. Farkasné 1 koronát. Rózsa Jenő 20 fill. öz. Faragó Danielné 2, Zombory Dániel 2, Osváth Ferenc 5, Sz. Warga Franciska 1, Schneider Mátyás 20, Szép Lajosné 2, F. Szabó Ambrus 2 koronát. — **Nagykörös r. t. város közs. iskolazéke** 100, dr. Balla József 10, Bakó József 20, Takács Mihály 10, Kun Mártonné 5, Balla Ilona 10 koronát.

— **A „Nagykörös Ujság”-nak felelős szerkesztője** dr. Dezső János, a helybeli ügyvéd kar egyik igen tevékeny, tekintélyes és köztiszteletben álló tagja lett, kinek hírlapírói működése új korszakot fog nyitni lapтары életében, annyival is inkább, mert amint beavatott helyről értesülünk, rövid idő alatt politikai hetilappá fog

átalakulni a Nagykörsői Ujság s mint ilyen, a helybeli tekintélyes függetlenségi és négyvonalas párt sajtója lesz, mely párthoz eddigi munkatársai és szerkesztői gárdájának politikai hitvallása is fűzte. Két politikai lapja lesz tehát ezentul városunknak, melynek közéleti fejlődésére, anyagi és szellemi előhaladására — adja a gondviseles! — hogy üdvös hatása legyen az új fejlemény folytán kétségtelenül élénkült véleménycsere és esetleges vita a nemzeti élet nagy feladatai s a város egészséges fejlődése körül. Mi a magunk részéről igyekeznünk fogunk, hogy ennek a nagycélú, szellemi küzdelemnek hangja mindenkor kellő színvonalon maradjon s mindegyik táborban megfogjuk becsülni a harcos egyénekben az embert s a magyarhazafit, mert kétségtelennek találjuk, hogy különböző utakon bár, de egy célra törekszünk édes mindnyájan; a magyar haza üdvére és városunk felvirágoztatására! Adja Isten — úgy legyen!

— **A magyar nyelv tanítása Prágában.** A prágai német egyetem bölcsészeti fakultása elhatározta, hogy az egyetemen a magyar nyelv megtanulására tanfolyamokat nyit és mindezt kér az osztrák közoktatásügyi minisztériumtól.

— **Kiskunfélegyháza új rendőrkapitánya.** Ráday Gedeon gróf, Pest vármegye főispánja Kiskunfélegyháza város rendőrkapitányává kinevezte Chernák Béla esztergomi rendőralkapitányt.

— **Uj felelős szerkesztőt nyert a „Nagykörös Hírlap”** is dr. Joó Imre ny. főgimn. tanár, lapтарыunk évtizedeken át kiváló tollú társzerkesztője személyében a beköszönőt új esztendőben. Dr. Joó Imre hírlapírói tevékenységét, ügybuzgalmát s avatott, újságróli képességét sokkal alaposabban és előnyösebben ismeri a város közönsége, semhogy ne a legjobb reménységgel tekintessen a „Nagykörös Hírlap” városunk társadalmi és közgazdasági életébe régi, derék orgánának további működésébe mely bizonyára folytatása lesz a rég kipróbált s jónak bizonyult multnak: vélemény kimondó, szabadlevél s önzetlen bajnoka marad a közjónak! Szívesen köszöntjük tisztelt lapтарыunkat s baráti szeretettel a kiadót s új felelős szerkesztőt az új alakulás alkalmából. Ad multos aunos!

— **Hadifoglyok nem athatók magánházakba.** A közös hadügyminiszter az alábbi, igen érdekes rendeletet bocsájtotta ki: Egyes hadifoglyoknak egyes gazdaságokban való elhelyezése és azoknak kisebb csoportokban egyes helységekből való elhelyezése némelyhol nagy visszasságokhoz vezetett. Különösen oly esetek fordultak elő, amikor azon korlátokat, amelyeket a hazai lakosság és az ellenséges hadifoglyok közti érintkezésben nemcsak hazafias kötelességérzetből, hanem az erkölcsiség és tisztesség szempontjából is be kellene tartani, teljesen figyelmen kívül hagytak. Az ilyen helytelenségek és eltévelyések fölöttlenül szükséges megakadályozására a hadügyminiszterium a következőket rendeli el: szabályt kell képeznie annak, hogy az összes egy községben állami nyilvános, magán és mezőgazdasági munkában alkalmazott hadifoglyokat közös szállásban kell elhelyezni. Csakis ott, ahol az összes egy községben mezőgazdasági munkán levő hadifoglyok együttesen el nem helyezhetők, lehet az elhelyezés céljából legalább tíz hadifoglyból álló csoportot alkotni. Az elhelyezést községi helységekből, szegényházakban, vagy más, lehetőleg elkülönített szállásra alkalmas házakban kell eszközölni.

Hadifoglyoknak egyenkénti elhelyezése mezőgazdánál tilos. A hadifoglyokat a napi munka befejezése után szállásukon biztosan kell elhelyezni, csakis a napi munka megkezdésekor szabad ismét elhagyniok a szállást. Ezen szabályok be nem tartása esetén az illető hadifogly csoportokat be kell vonni. Az alárendelt katonai parancsnokok a polgári hatóságokkal és az országos csendőrhatalóságokkal egyetértésben a hadifoglyok elhelyezését ily értelemben szabályozni tartoznak. Ezenkívül a polgári lakosság és a hadifoglyok közti érintkezést különös figyelemmel kell kísérni és az összes erre vonatkozó észleletek javaslat mellett a hadügyminiszteriummal közlendők. Kroatia altábornagy.

Közgazdaság.

(**A korpa szétosztásában** december hó végén mintegy hétheti kényszer szünet állott be, minthogy a malmok — köz tudomás szerint — amugy is gyenge s ujjában még szénihiány is megbénított őrleésből a legnagyobb rész a hadvezetőség számlájára megy. A katonai kincstár ugyanis akkor, amidőn a Korpaközpont megkezdte működését, saját őrleésből kölcsönképpen mintegy 15.000 q. korpát engedett át a mezőgazdasági szükséglet fedezésére, most azonban e kölcsönadott korpa mennyiségnek részletekben való visszasszolgáltatását követeli s a december végén történt őrleésből nyert korpát ugyiszólván teljes mennyiségben magának foglalta le. Ilymódon a gazdaközönség igényeinek kielégítése még nehezebbé vált mint amióta már eddig is volt s bár az őrleés remélt fokozódása előreláthatólag javítani fog valamit a helyzeten, mindenesetre az abraktkarmányokkal való legnagyobb fokú takarékosságra és a nehezségeket méltányoló türelemre van szükség állattartó gazdáink részéről. Ami pedig a Korpaközpont rendelkezésére álló egyéb abraktkarmánykészleteket illeti, illetékes helyről nyert értesülés szerint cukorgyári melléktermékek csak igen csekély mennyiségben kaphatók, szárított szeszgyári és keményítőgyári tengerimoslékből együttvéve 20—25 waggon, szárított sörtörkölyből 5—10 waggon, szárított burgonyakeményítőmoslékből 10—15 waggon az eddig bejelentett, de részben egyes gazdaságok által már elő is jegyzett fölösleg. Ajánlatos tehát az igényeket ezekre a cikkekre nézve is mielőbb bejelenteni a Korpaközpontnak, mert a felette korlátolt mennyiségű készletek előreláthatólag mihamarabb kifognak. Itt jegyezzük meg, hogy a „Nagykörös Hangya Fogyasztó és Értékesítő Szövetkezet”-nél a tagok részére korpa még rendelkezésükre áll.

(**Ragados állatbetegségek.** A földmívelésügyi miniszterium közlése szerint a lefolyt héten az ország területén szájról és körférfájással fertőzve volt 197 községben 1085 udvar, ami összehasonlítva a mult heti állapottal, amidőn 237 községben 1508 udvar volt fertőzve e betegséggel, örövendetes javulás konstátálható. Még szembetűnőbb a javulás, ha a mult esztendő megfelelő időszakával hasonlítjuk egybe, amidőn 1386 községben 8891 udvar volt fertőzve. Sertésvésszel fertőzve volt a lefolyt héten 334 községben 931 udvar, ami egybe hasonlítva a mult heti állapottal, amidőn 376 községben 1151 udvar volt fertőzve, watározott javulás állapítható meg.

Hirdessen A „NAGYKÖRÖS és VIDÉKE“-BEN.

Eladó föld.

Szabó Lászlóné örökösének hasszuháti 1 hold szőlő- és a kecskeméti-szentkirályi 51 hold szántó- és kaszáló földbirtoka örökáron eladó. Ugyanott nagyobb mennyiségű széna van eladó. Értekezni lehet Cegléden, III. ker. 32. sz. alatt Szabó Lászlóval.

Eladó ház.

A kecskeméti utcából nyíló néhai Szücs Antal féle IV. kerület Buvár-utca 464. számú haz, Halász László cipésmester ur szomszédságában levő ház, mely 2 külön álló lakrészt alkot két-két szoba és konyhával, azonkívül szép gyümölcsös tágas udvarkerttel kedvező, fizetési feltételek mellett örök áron eladó. Jelenleg azonnal haszonbérbe kiadó a gyümölcsös kerttel együtt. Értekezni lehet ott helyben is, ugy szintén Szücs Judith megbizzottal Patai-utcai lakásán.

Inokai Tóth Dénes VII. ker., Hajnal-u. 146. sz. alatt levő 650 négyszögöl területen fekvő háza és telke, mely áll 2 különálló kényelmes lakásból, egyiken 4 szoba, éléskamra, zárt folyosó, alattuk nagy kertes pince, másikban 2 szoba, 1 konyha, továbbá 1 alsó konyha, kamra és istállóból álló melléképületből, nagy gazdasági udvarral és mincgy 100 négyszögöl területű csemege szőlős és 350n.-öl területű jövedelmező gyümölcsös kertből esetleg 3 részben is, 2 rész épületekkel, 1 rész pedig házhelynek, igen kedvező fizetési feltételek mellett eladó, értekezni lehet a tulajdonossal a helyszínen vagy az irodán.

Bán Korsós László X. ker. 126 sz. háza, mely áll 3 szoba (melyben egy fizlet van), egy konyha, éléskamra, sertésöl és nagy kocsiszínból, egy különálló épület elkerített udvaron, egy szoba, konyha és istállóból, konyhakerttel eladó; értekezni lehet a tulajdonossal.

Uj temetkezési vállalat!

Tisztelettel értesitem Nagyköros város és vidéke közönségét, hogy **Kertész Gyula úr házának udvarában, a postával szemben nagyobb szabású disztemetkeési vállalatot** nyitottam, ahol nagy raktári tartok a legjobb kivitelű érckoporsókból, ternó és bársonnyal való bevonásra alkalmas fakoporsókból, valamint a legdiszesebb kivitelű sírkoszorúkból, úgy annyira, hogy disztemetkezési intézetem ezen a téren a legmesszebb menő igényeknek is meg tud felelni. — Elvállalok egyszerű temetéstől kezdve a legdiszesebb kivitelig, az alább jegyzett árakban:

klottal behuzott szegelt teríték 40 kor.
ternóval behuzott szegelt teríték 60 kor.
érckoporsó, diszes melléklettel 180 kor.

Ujjonnan készült gyászkocsimat, minden felszámítás nélkül két lóval, négy lóval pedig 5 koronáért küldöm ki.

Meg kell említenem, hogy városunkban évek óta létező összes temetkezési vállalatok társas viszonyban vannak egymással, ennél fogva a náluk levő árakkal a versenyt mindenkor könnyen felveszem, továbbá, mert temetkezési intézetem csak egyedül a magam tulajdonát képezi, tehát a többiekkel kartelben nem vagyok. Kérem a n. é. közönség szíves pártfogását, mert temetkezésem célja a gyászoló közönséggel nagy pénzt megtakarítani, nem pedig az eddigi egységes kartel árakat fizettetni. Kiváló tisztelettel

SCHIFFER MARTON,

röfös kereskedő, temetkezési vállalkozó

Nagy választék a legszebb sírkoszorúkban!

A temetéshez gyászkoocsit és lovat ingyen adok!

Nagykörosön ma egyedüli kartelen kivülitemetkezésé

Magyar-Orosz nyelvtan

kapható

Székely Albert könyvkereskedésében. **Ára 60 fill.**

ZÓKY ISTVÁN épület- és géplakatos IV. Mentovich-utca 357. sz. Nagyköros.

Elvállal mindennemű épület és vasszerkezetek munkálatait, valamint gépjavításokat, villanyvilágítási javításokat, villanycsengők bevezetését és javítását, modern sír- és drótkerítéseket stb. stb. jutányos árak mellett szolid kivitelben készítek.

Mindenféle gazdasági gépek: u. m.: Bächer-ekék, Melichár-
vetőgépek, tárcsás boronák,
mérlegek és ehhez való súlyok

a legolcsóbb áron beszerezhetők

NEU JAKAB gabonakereskedő gazdasági gépraktárában.